

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Identifikace problémů ve vzdělávání na území ORP Hustopeče

Identifikace příčin stávajícího stavu a specifikace nápravných kroků

Zpracováno v rámci projektu:

Místní akční plán vzdělávání na území ORP Hustopeče III

Registrační číslo projektu:

CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022918

říjen 2022

Zpracovatel: Realizační tým MAP ORP Hustopeče III

Rovné příležitosti

Nedostatečný soubor nástrojů a opatření řešících problematiku inkluzivního vzdělávání

Příčiny: Inkluzivní vzdělávání je již řadu let realizováno, ale stále přetrvávají rozdíly v kvalitě výuky, což bylo vidět během distanční výuky. Trvale chybí dostatek finančních zdrojů pro řešení problémů. Rovněž je třeba stále zvyšovat počty i kompetence pedagogů (chybí čas/prostor tyto kompetence získávat). Nově přichází žáci z Ukrajiny.

Problém	Příčina	Náprava
Nedostatek kvalifikovaných pedagogů	Nezájem o tuto práci Malá prestiž profese ve společnosti / u rodičů	Podpora prestiže učitelské profese ze strany MŠMT, zřizovatelů
Nedostatek prostoru	Narůstající počet dětí potřebujících asistenty Žáci z Ukrajiny	Podpora při zpracování žádostí škol o budování odborných učeben – zřizovateli / PS financování MAP
Narušení výuky ve třídách inkluzivními opatřeními	Opatření MŠMT	Diskuze v rámci PS, legislativa
Začlenění asistenta pedagoga do výuky	Komunikace pedagog x asistent, nízká úroveň připravenosti asistentů i pedagogů na vzájemnou spolupráci	Diskuse v rámci PS, semináře, workshopy
Komunikace s rodiči	Zodpovědnost za vzdělávání i za výchovu přenášena na školy, nedostatečně spolupracují na řešení problémů se školou	Diskuse v rámci PS, aktivity pro větší zapojení rodičů, využití šablon OP JAK
Málo prostoru při výuce na sebehodnocení žáků, zaměření se na individuální potřeby žáků	Větší kolektivy ve třídách, málo času pro zaměření se na individuální potřeby jednotlivých žáků	Diskuse v rámci PS, semináře, revize RVP
Nedostatek péče o talentované žáky	Důraz na inkluzi zaměřenou na žáky se SVP a jinak znevýhodněné	Vytvoření podmínek pro diferenciaci výuky

Gramotnost (čtenářská, matematická)

Oblast základních gramotností, zejména čtenářské a matematické v souvislosti s frontálním nástupem informačních technologií. Podle mezinárodního výzkumu PISA (2018) nejvíce žáků, kteří nedosáhli základní gramotnosti úrovně je v Ústeckém (36 %) a Jihomoravském kraji (32 %). Jihomoravský kraj dříve na 4 místě (rok 2012) nyní na 12 místě. Problémem se stává snižování hodinových dotací na výuku matematiky, podpora žáků se SVP na úkor běžných žáků a nižší podpora ze strany rodin. Již proškolení učitelé mohou motivovat ostatní k využití nabídky DVPP.

Příčiny: Zhoršení výsledků žáků základních škol v oblasti základních gramotností lze spatřovat zejména v souvislosti s frontálním nástupem informačních technologií nejen do každodenních oblastí našeho života, ale i do vzdělávání. Pokles úrovně čtenářské gramotnosti je dle výzkumných šetření možné vysvětlit mj. jiným způsobem příjmu informací.

Čtenářská gramotnost

Problém	Příčina	Náprava
Malá podpora ze strany rodičů v rozvoji ČG u dětí	Vztah rodičů k četbě, nejsou vzory a motivace	Aktivita pro veřejnost
Pokles zájmu dětí o četbu, především u žáků II. stupně	Lákadlem jsou ICT; horší nabídka knih pro kluky a mladistvé	Aktivita pro děti i žáky
Snížená schopnost žáků při porozumění textu	Nepravidelné čtení	Motivace k četbě (soutěže, další aktivity)
Rezerva pedagogů ve využívání poznatků, interaktivních pomůcek a pomůcek pro rozvoj ČG	Finance, čas, neznalost nabídky	Vzdělávání, zmapování nabídky pomůcek, dotace

Matematická gramotnost

Problém	Příčina	Náprava
Nezájem o předmět, vnímání matematiky jako obtížného předmětu	Chybí propojení matematiky s reálným životem. Obecně zakořeněný názor ve společnosti	Řešení úloh s využitím v reálném a profesním životě, učení v souvislostech, důraz na mezipředmětové vztahy, atraktivnější výuka, osvěta
Rozdílné předpoklady dětí pro matematiku	Různý intelekt, schopnosti, vliv rodiny	Diferenciace výuky
Neporozumění zadání, neochota číst	Nízká čtenářská gramotnost, malou podnětné prostředí v rodinách	Rozvíjení ČG, mezioborová spolupráce, důraz na nácvik čtení s porozuměním, podpora samostatnosti, osvěta u rodičů

Klíčové kompetence

Na úrovni základního vzdělávání chybí systematická implementace některých témat do ŠVP, které mohou vést k vyšší pravděpodobnosti uplatnění stávajících žáků na trhu práce, a tou je podpora podnikavosti, iniciativy, tvořivosti a kreativity žáků, oblast polytechnického vzdělávání

Příčiny: Chybějí témata v programech základního vzdělávání (podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity či podpora polytechnického vzdělávání jako je např. mizející výuka zručnosti v rámci dílen na základních školách) je potřebné spatřovat mj. v přehlcenosti stávajících ŠVP, které musejí reagovat na současnou enormní informační explozi. Také nebývalý rozvoj technologií a inovace v řadě odvětví vede k potřebě neustálého (a stále rychlejšího) doplňování nových poznatků a zároveň k jisté rigiditě vzdělávacího systému na všechny tyto změny pružně reagovat. Proto ze školních programů na úkor těchto nových informací často ustoupily do pozadí dovednosti dříve pěstované, jako byl rozvoj zručnosti, či stále není kladen dostatečný důraz na potřebu rozvoje soft skills.

Problém	Příčina	Náprava
Nedostatečná podpora podnikavosti, iniciativy a kreativity	Přehlcenost ŠVP základním učivem	Nové vymezení základního učiva na úrovni MŠMT, podpora škol při tvorbě RVP, diskuze v PS
Informační exploze	Množství informací šířených elektronickou cestou	Diskuze v PS, rozvoj dovednosti kritického myšlení
Nepružnost vzdělávacího systému při reakci na změny	Dlouhý čas realizace potřebných změn	Nutná ze strany MŠMT, diskuze v PS a ŘV
Nedostatečný rozvoj soft skills	Přehlcenost ŠVP základním učivem	Nové vymezení základního učiva na úrovni MŠMT, podpora škol při tvorbě RVP

Kvalitní a dostupné prostředí pro vzdělávání

Nedostatek finančních prostředků způsobuje nevyhovující vybavení škol, nedostatek odborných učeben, nedostatek investic do modernizace škol, nedostatek kapacit.

Příčiny: nedostatečné finance i přes dotační možnosti, nedostatečné prostory a vybavení škol pro výuku některých předmětů (chybí technické dílny, laboratoře, kuchyňky, venkovní prostory s příslušným vybavením), administrativní náročnost zpracování dotací, nedostatek výzev, válka na Ukrajině, narůstající ceny energií.

Díky nastavení Strategie 2030+ je důležité podpořit i z místní úrovně pedagogické, didaktické a manažerské kompetence pracovníků ve vzdělávání.

Příčiny: Důraz na tyto oblasti v nové celostátní strategii, která vyplývá z analýzy úrovně vzdělávání v ČR. Mimo akční plánování je nedostatek příležitostí v rámci regionu sdílet, spolupracovat, školy řeší své problémy izolovaně.

Problém	Příčina	Náprava
Nedostatečná modernizace vybavení škol	Nedostatečné finance	Podpora při zpracování žádostí o dotace – zřizovatel/ RT MAP
Nedostatek prostoru	Narůstající počet dětí potřebujících asistenty	Podpora při zpracování žádosti škol o budování odborných učeben - zřizovateli / RT MAP
Nízké didaktické kompetence pedagogických pracovníků	Nedostatečná péče o začínající učitele, přetíženost pedagogů každodenní prací	Diskuze v rámci PS, semináře, workshopy
Nízké manažerské kompetence řídicích pracovníků	Přetíženost ŘP administrativou	Diskuze v rámci PS, semináře, workshopy

Akční a strategické plánování, metodická podpora, spolupráce škol

Nedostatečné fungující spolupráce a efektivní dialog zainteresovaných stran podílejících se na vzdělávání a výchově, zejména v případě spolupráce zřizovatelů, pedagogů na školách, rodičů dětí a žáků, zaměstnavatelů a ostatních partnerů na území tak, aby mohly být realizovány společné aktivity, zaměřené na zvyšování kvality vzdělávání a strategického řízení ve vzdělávání

Příčina: Nedostatek času, který jsou pracovníci škol ochotni věnovat aktivitám, které přímo nesouvisí s učením. Přetíženost řídicích pracovníků škol každodenní administrativou.

Problém	Příčina	Náprava
Spolupráce zřizovatelů s vedením škol	Nedostatek času a malý zájem z obou stran	Diskuze v PS, podpora nových forem komunikace
Vzájemná spolupráce a sdílení praxe pedagogů	Neochota pedagogů dělit se o své know-how bez finanční motivace	Diskuze v PS, podpora škol při zpracování žádostí o dotace
Strategické plánování ve školách	Nedostatečné povědomí o důležitosti, přetíženost jinou administrativou	Diskuze v rámci PS, legislativa
Komunikace a spolupráce s rodiči	Nedostatek času a malý zájem z obou stran	Diskuze v rámci PS, hledání nových forem spolupráce

Schváleno per rollam ŘV MAP III Hustopečsko dne 29. 3. 2023

předseda ŘV Mgr. Vlastimil Janda

